Akut ?nmeli Hastalarda Modifiye Mann Yutma De?erlendirme Testi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Akut ?nmeli Hastalarda Modifiye Mann Yutma De?erlendirme Testi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16702

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Akut ?nmeli Hastalarda Modifiye Mann Yutma De?erlendirme Testi, özellikle akut inme geçirmi? hastalarda yutma i?lev bozukluklar?n? (disfaji) klinik olarak de?erlendirmek amac?yla kullan?lan uyarlanm?? bir ölçektir. Orijinal Mann Yutma De?erlendirme Testi'nin modifiye edilmi? hali olan bu araç, hastan?n yutma yetene?ini sistematik ve kapsaml? bir ?ekilde incelemektedir. Test, toplam 24 klinik maddeden olu?makta ve bu maddeler üç ana bile?en alt?nda toplanarak hastan?n kooperasyon düzeyinden kranial sinir fonksiyonlar?na, bolus geçi?inden aspirasyon riskine kadar geni? bir yelpazede bilgi sa?lamaktad?r.

Ölçe?in Türkçe'ye uyarlanmas?, geçerlik ve güvenirlik çal??malar?n? içermi? olup, akut inme sonras? yutma güçlü?ü çeken hastalar?n dil ve konu?ma terapistleri taraf?ndan h?zl? ve güvenilir bir ?ekilde de?erlendirilmesine olanak tan?maktad?r. Derecelendirme, 10 puanl? Likert tipi bir ölçek kullan?larak yap?lmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Akut inme, Disfaji, Yutma de?erlendirmesi, Modifiye Mann Testi, Nörolojik rehabilitasyon, Geçerlik, Güvenirlik.

Yazarlar

Hilal BERBER Ç?FTC?

Amaç

Modifiye Mann Yutma De?erlendirme Testi'nin temel amac?, özellikle akut inme sonras? dönemde bulunan hastalarda yutma fonksiyonunun klinik olarak de?erlendirilmesini sa?lamakt?r. ?nme, s?kl?kla disfajiye yol açan nörolojik hasara neden oldu?undan, bu ölçek yutma güçlü?ünün ?iddetini, türünü ve buna ba?l? riskleri tespit etmek için tasarlanm??t?r.

Ölçek, klinisyenlere hastan?n yutma mekanizmas?ndaki spesifik sorunlar? belirlemede yard?mc? olurken, ayn? zamanda hastan?n mevcut diyet gereksinimleri ve ileriye dönük aspirasyon riskleri hakk?nda da kritik bilgiler sunar. Bu sayede, hastan?n rehabilitasyon sürecinin planlanmas? ve güvenli beslenme stratejilerinin olu?turulmas? mümkün olmaktad?r.

Yap?

Ölçek, yutma i?levinin çok boyutlu do?as?n? yakalamak üzere tasarlanm?? 3 ana bile?enden olu?an toplam 24 klinik madde içerir. Bu yap?, hem yutman?n ön ko?ullar?n? hem de fonksiyonel a?amalar?n? kapsamaktad?r:

ARABPSYCHOLOGY.COM

Bile?en 1: Oro-Motor/Duyusal Önko?ul Becerilerinin De?erlendirilmesi. Bu k?s?m, hastan?n yutma eylemine ba?lamas? için gerekli olan temel bili?sel ve motor yetenekleri inceler. Maddeler, hastan?n kooperasyon düzeyini, i?itsel alg?lamas?n? ve kranial sinir fonksiyonlar?na ili?kin temel verileri içerir. Bu veriler, yutman?n nörolojik temelini anlamak için hayati öneme sahiptir.

Bile?en 2: Yutman?n Fonksiyonel De?erlendirilmesi. Bu bile?en, yutma sürecinin kendisini de?erlendirir. Maddeler, bolusun haz?rlanmas?, oral geçi?i ve farengeal yan?t?n etkinli?ini ölçer. Fonksiyonel de?erlendirme, disfajinin mekanik ve fizyolojik yönlerini ortaya koyar.

Bile?en 3: Risk De?erlendirmesi ve Diyet Önerileri. Bu son bile?en, hastan?n mevcut durumuna göre aspirasyon riskini öngörür ve güvenli beslenme için diyet önerilerini içerir. Bu k?s?m, klinik kararlar?n do?rudan uygulanmas?na yönelik pratik sonuçlar sunar.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas?nda, testin ölçmek istedi?i durumu do?ru ve amaçla ili?kili biçimde ölçebilme düzeyi olan geçerlik incelenmi?tir. Geçerlik derecesinin yorumlanmas?nda temel al?nan geçerlik katsay?s?, test puanlar? ile kullan?m amac?na uygun saptanan kriterler aras?ndaki korelasyon katsay?s?d?r. Bu katsay?, teorik olarak -1.00 ile +1.00 aral???nda de?er almakta olup, 1'e yak?n de?erler testin hedeflenen yap?y? ölçmedeki uygunlu?unu gösterir.

Yap?lan uyarlama çal??mas?nda, ara?t?rmac?lar aras?nda terminoloji farkl?l?klar? bulunmas?na ra?men, geçerlik yöntemlerinden biri olan **yorumsal geçerlilik** (interpretive validity) kullan?lm??t?r. Yorumsal geçerlilik, testin maddelerinin ve sonuçlar?n?n teorik çerçevede ne kadar anlaml? ve mant?kl? oldu?unu de?erlendirmeye odaklan?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik çal??mas?, de?erlendirme maddelerinin kendi içlerinde ne derecede tutarl? ve istenilen durumu ölçmede ne kadar e?it oldu?unu belirlemek amac?yla **iç tutarl?l?k** teknikleri kullan?larak gerçekle?tirilmi?tir. ?ç tutarl?l?k, bir de?erlendirme arac?n?n, bütünlü?ü sa?lamak üzere birbirine denk a??rl?kta ve deneysel anlamda ba??ms?z parçalardan (maddelerden) olu?tu?u varsay?m?na dayan?r.

Testin iç tutarl?l???n? hesaplamak için iki temel istatistiksel yöntem kullan?lm??t?r: Cronbach's alfa katsay?s? ve madde-toplam korelasyonlar?. Yüksek bir Cronbach's alfa de?eri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ölçmede ne kadar ba?ar?l? oldu?unu gösterirken; madde-toplam korelasyonlar? ise her bir maddenin genel test skoruyla olan ili?kisini inceleyerek ölçe?in güvenirlik düzeyine katk?s?n? ortaya koymu?tur.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Faktör Analizi

Akut ?nmeli Hastalarda Modifiye Mann Yutma De?erlendirme Testi'nin Türkçe uyarlama çal??mas?n?n özeti, detayl? bir aç?mlay?c? veya do?rulay?c? faktör analizi sonucunu do?rudan belirtmemektedir. Ancak, ölçe?in 3 ana bile?enden (oro-motor önko?ullar, fonksiyonel de?erlendirme ve risk de?erlendirmesi) olu?tu?unun belirtilmesi, ölçe?in bu üç temel faktör etraf?nda yap?land???n? dü?ündürmektedir. Bu yap?sal ayr?m, yutma i?lev bozuklu?unun farkl? yönlerini ba??ms?z olarak de?erlendirme ihtiyac?ndan kaynaklanan teorik bir temel üzerine kurulmu?tur.

Ölçek Bilgisi

Test Türü: Uyarlama

Format: Klinik gözlem ve de?erlendirmeye dayal? 24 maddelik anket/test format?.

Mevcut Dil: Türkçe (Uyarlama çal??mas? yap?lm??t?r).

Popülasyon Grubu: Akut inme hastalar?.

Ya? Grubu: Yeti?kin (Akut inme geçiren hastalar).

Popülasyon Detaylar?: Akut inme sonras? disfaji riski ta??yan veya disfaji tan?s? alm?? hastalar.

Test Metodolojisi: Test, 10 puanl? Likert tipi derecelendirme kullan?r. Yan?tlar 1="**Hiç kat?lm?yorum**" ile 10="**Tamamen kat?l?yorum**" aras?nda de?i?mektedir. Bu derecelendirme, klinisyenin hastan?n performans?n? veya semptom ?iddetini nicel olarak de?erlendirmesine olanak tan?r.

Anahtar Kelimeler

Mann Yutma De?erlendirme Testi, Akut inme, Disfaji, ?ç tutarl?l?k, Cronbach's alfa, Adaptasyon, Nörorehabilitasyon, Korelasyon katsay?s?.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?ildir.

Kurumsal E-posta Adresleri: Bilgi mevcut de?ildir.

?leti?im Adresi: hilalberber1@gmail.com

ARABPSYCHOLOGY.COM

?zinler & Ücret ve Test Y?l?

?zinler ve Kullan?m Ücreti: Kullan?m ?artlar? için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Uyarlama Y?l?: 2019

Tez Linki: Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?ilebilir: tez.yok.gov.tr

PDF ?ndirme: Ölçe?in PDF format?ndaki orijinal uyarlama doküman? bu adresten indirilebilir: akut-inmeli-hastalarda-modifiye-mann-yutma-degerlendirme-testi-toad.pdf

Referanslar

Berber-Çiftçi, H. (2019). *Akut inmeli hastalarda modifiye mann yutma de?erlendirme testi'nin Türkçe'ye uyarlanmas?: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?* (Yay?nlanmam?? Yüksek Lisans Tezi). ?stanbul Medipol Üniversitesi, ?stanbul.

Akut ?nmeli Hastalarda Modifiye Mann Yutma De?erlendirme Testi Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu? olup, hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

De?erlendirme, 3 ana bile?enden olu?an 24 klinik madde içerir

Kooperasyon ve i?itsel alg?lama gibi yutman?n oro-motor/duyusal önko?ul becerilerinin de?erlendirilmesi. Bu maddeler hakk?nda bilgiler, yutman?n kranial sinir fonksiyonuna ili?kin temel verileri sa?lar.
Bolusun haz?rlanmas?, geçi?i ve farengeal yan?t? içeren yutman?n fonksiyonel de?erlendirilmesi
Diyet önerileri ve ileriye dönük yutma bütünlü?ünü öngören risk de?erlendirmesi

ARABPSYCHOLOGY.COM